

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1658

VI. Quid de peccatoribus obduratis atque infantibus sinde Baptismo decedentibus sentiendum sit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38954

homines salvi fiant, siquidem Apostolus, cuius illa est sententia sollicitè præcipit (quod in omnibus Ecclesiis pyssimè custoditur) ut Deo pro omnibus supplicetur, ex quibus quod multi perierunt perierunt est meritum; quòd multi saluantur, saluati sunt est donum: & in Responione ad capitula Gallorum capitulo. Qui dicit, quòd non omnes homines Deus velit saluos fieri, scilicet certum numerum predestinatorum, durius loquitur, quam loquendum est de altitudine inscrutabili gratiæ Dei, qui & omnes homines vult saluos fieri, & ad agnitionem veritatis venire.

SECTIO VI.

Quid de peccatoribus obduratis, atque infantibus sine baptismo decedentibus sentiendum sit,

Queritur an peccatoribus obduratis, quamdiu in præsentis vitæ statu manent, Deus aliqua semper gratiæ auxilia tribuat, quibus conuertri ad pœnitentiam possint si velint. An etiam infantibus absque baptismo decedentibus dici possit gratiam ad salutem sufficientem à Deo concedi.

Quod spectat ad primum, quidam Theologi existimant quòd quamuis Deus ordinariè omnibus gratiam sufficientem largiatur, illum tamen aliquando eam quibusdam peccatoribus denegare ob grauissima quædam ab ipsis patrata crimina. Ita Tostatus in cap. 4. Exod. quæst. 12.

Alij verò (quod longè probabilius est) asserunt, nulli peccatori quantumlibet horrenda & atrocia flagitia commiserit, quamdiu tamen in hac vita degit, sufficientia auxilia gratiæ à Deo denegari. Ita Suar. Greg. Valent. Philipp. Gamach. ad quæst. in cap. 5. & plures alij.

Probat 1. ex scriptura: Psal. 76. Nunquid obliuiscetur misereri Deus? aut continebit in ira sua misericordias suas? S. Matth. 11. Venite ad me omnes, qui laboratis, & onerati estis

(hoc

(hoc est, peccatis ingentibus grauati & oppressi, vt explicat S. Hier. in eum locum, & S. Aug. ser. 11. de Verbis Domini c. 7.) & ego resciam vos: 2. Pet. 3. Patienter agit Dominus propter vos, nolens aliquos perire, sed omnes ad penitentiam reuerti.

Probat 2. ex S. Aug. citato serm. cap. 13. De nullo, inquit, desperandum est, siue intus, siue foris fuerit, siue in Ecclesia, siue extra Ecclesiam, quamdiu patientia Dei ad penitentiam adducit, nec de hac vita rapit impium: Item ex S. Fulg. epist. 7. c. 8. Sicut medico nostro nulla est incurabilis plaga, ita nec in aliquo vulnere, nec in aliquo tempore, caelestis potest defecere medicina.

Probat 3. ex eo, quod si ob aliquod peccatum Deus gratiam omnem sufficientem peccatori subtraheret, sequeretur, quod peccator de tali peccato poenitere non posset, cum id ex solis arbitrij viribus non possit: atqui S. Thom. 3. p. q. 86. asserit erroneum esse, si dicatur, aliquod esse peccatum in hac vita, de quo quis poenitere non possit: vnde sequitur, quemlibet peccatorem quamdiu in hac vita degit, de quolibet peccato suo poenitere posse, proindeque Deum gratia suae auxilium illi necessarium non denegare.

Est autem hic obseruandum, auxilium illud gratiae non adesse quidem omnibus momentis cuiuslibet homini; neque enim id naturae humanae conditio patitur, vt scilicet semper actu aliquam bonam cogitationem in mente, aut primum affectum in voluntate experiatur; neque etiam id necessarium est ad hoc, vt quis dicatur habere auxilium gratiae sufficiens ad poenitendum, aut bene agendum; sed sufficit, vt opportunis temporibus ad hoc excitetur & adiuetur, iuxta quod dicitur Psalm. 9. Deum esse adiutorem in opportunitatibus; vnde quamuis non omnibus momentis, creberrima tamen, & (vt loquitur Innocentius Papa in epist. ad Conc. Carthag.) quotidiana Deus praestet remedia. Ideoque recte dixit Apostolus Hebr. 4. Ad eam ergo cum fiducia ad thronum gratiae vt misericordiam consequamur, & gratiam inueniamus in auxilio opportuno.

Obijcies 1. obdurationem peccatoris in subtractione gratiæ consistere, iuxta quod dicit S. Aug. epist. 105. *Non obdurat Deus impertiendo malitiam, sed non impertiendo gratiam: Ego ex illius mente peccatori obdurato nulla amplius gratia tribuitur.* Resp. obdurationem duplicem esse, vnam absolutam, alteram secundum quid. Prior consistit in subtractione cuiuscunque gratiæ, & talis est obduratio dæmonum & damnatorum. Posterior verò in subtractione gratiæ alicuius specialis, quæ efficaciter eum peccatoris moueret, quamuis semper aliquod ei gratiæ auxilium sufficiens tribuatur, quo posset conuerti, si vellet, licet de facto propter prauitatem voluntatis non conuertatur; priori autem modo nulli quantumuis maximo peccatori, quandiu in hac vita degit, gratia subtrahitur, vt ex antè dictis patet, sed tantum posteriori.

Obijcies 2. varia scripturæ loca, in quibus dicuntur peccatores non posse conuerti, credere, &c. vt S. Ioan. 12. vbi de Iudæis dicitur: *Propterea non poterant credere, quia iterum dixit Isaias: excæcauit oculos eorum, &c.* vnde sequitur, sufficientem gratiam illis defuisse ad hoc, vt credere possent. Resp. his verbis scripturam significare solum aut maximam in agendo difficultatem, quæ mortalibus impossibilitas dici solet, aut impossibilitatem consequentem, quia scilicet Deus præuiderat fore, quòd, quamuis illi signis externis & gratijs internis excitarentur ad fidem, minimè tamen ex prauitate voluntatis crederent, atque ita S. August. tract. 53. in S. Ioan. exponit hunc locum: *Propterea, inquit, non poterant credere, quia hoc Isaias dicit; hoc autem Propheta prædixit, quia hoc Deus futurum præsciuit: quare autem non poterant? cito respondet, quia nolebant, malam quippe eorum voluntatem præuidit Deus.*

Observant etiam rectè aliqui Doctores fieri interdum posse, vt peccatores, ipsi obdurati in statum adeò miserabilem voluntatis suæ prauitate decidant, vt inde resurgere imò & tentationes aliquas sibi à dæmone illatas vincere nullatenus possint, neque ad id gratiam vllam sufficiens

Sufficiens
hanc g
quod d
ineffab
tem fe
scere.
sint; q
lis non
re præ
August
refert,
do mon
ad iust
quand
est gra
Dic
2. Mac
fuit m
sau die
quam
obdur
ter ora
tentia
qua in
coniur
quide
tium,
primò
missa,
rum à
Iam
one d
ma ne
baptis
tia au
um, q
tia præ

sufficientem habeant, Deo sic permittente & iuste illis hanc gratiam in peccatorum punitionem subtrahente; quod quamuis ita sit, nihilominus tamen Deus pro sua ineffabili clementia aliquam aliam gratiam sufficientem semper illis tribuit, ut & status sui miseriam agnoscere, & gratiæ diuinæ auxilium optare & inuocare possint; quod si conuenienter faciant, Deus haud dubie illis non deerit, ac gratiæ suæ auxilium oportuno tempore præstabit; vnde Conc. Tridentinum sess. 6. cap. 11. S. Augustini sententiam ex eius lib. de nat. & gr. cap. 47. refert, & approbat: *Deus impossibilia non iubet, sed iubendo monet, & facere, quod possit, & petere, quod non possit, & adiuuat, ut possit.* Ex quo sequitur, quod, quamuis aliquando desit gratia bene operandi; nunquam tamen desit gratia postulandi, & impetrandi auxilij diuini.

Dices, frustra induratos Deum orare, nam ut refertur 2. Machab. 9. Rex Antiochus Deum orauit, nec tamen fuit misericordiam consecutus: similiter Hebr. 12. de Esau dicitur, quod non inuenit poenitentiae locum, quamquam cum lacrymis inquisisset eam. Resp. peccatores obduratos non frustra Deum orare, quando conuenienter orant, hoc est, cum recta intentione & ex vero poenitentiae motiuo; quando verò eorum oratio ex praua aliqua intentione procedit, aut cum vitioso aliquo motiuo coniungitur, tunc verum est frustra illos orare: orabat quidem Antiochus diuinam ictus plagam, sed doloris solatium, non peccati remedium quærens: plangebat Esau primogenita sibi crepta, non peccata in Deum à se commissa, & ideo minimè mirum videri debet, si neuter illorum à Deo exauditus est.

Iam quod spectat ad paruulos sine baptismi susceptione decedentes, duæ sunt Theologorum sententiæ. Prima negat, secunda verò affirmat etiam paruulis absque baptismo decedentibus (sive id ex parentum negligentia aut culpa eueniat, sive ex alia quacunque causa) Deum, quantum ex parte sua est, media ad salutem sufficientia præparasse ac prouidisse; quia scilicet pro illis æquè, ac

pro alijs baptismum instituit, & baptismi ministros, quorum operâ ipsis conferri posset; & etiam causas naturales præparauit, quarum efficaciam fieret, vt in lucem ederentur; præceptum etiam parentibus & alijs imposuit, vt in lucem editos baptizari curarent: quòd si ex parte causarum naturalium inter se concurrentium, seque inuicem impediendum, aut ex incuria parentum, aut ex culpa ministrorum contingat; eos non baptizari; nihil aliud inde sequitur, nisi Deum extraordinario providentia suæ auxilio non adfuisse, vt eiusmodi defectus impediret, non autem ipsos auxilio sufficienti fuisse destitutos, vt alienam curam iuxta status sui conditionem, baptismi gratiam, ac proinde salutem consequi possent.

CAPVT III.

De gratia efficaci.

SECTIO I.

Quid sit gratia efficax, & quâ ratione à sufficienti distinguatur.

Obseruandum est 1. duobus modis gratiam dici posse efficacem: 1. latè, in quantum apta est ex se consensum voluntatis simul cum ipsa efficere, nisi prauitas illius obstet, quo sensu qualibet gratia sufficienti, etiam ea quæ respicitur, & cui resistitur, dici potest efficax: quia ex se apta est ad illum voluntatis consensum eliciendum, quamuis re ipsa ob eius resistantiam non eliciat.

Secundò strictè, prout non solum potest elicere consensum nostræ voluntatis, sed etiam illum re ipsa infallibiliter elicit & attrahit: & de gratia efficaci tali modo spectata nobis hic agendum est. Ob-